

Nyhetsbrev från Yrkesföreningar mot Tobak

Införandet av rökfria serveringar 2005 lärde oss att även djupt rotade föreställningar i befolkningen kan påverkas. Allt fler blev också medvetna om vilka krafter som motarbetar en folkmajoritets vilja till förändring och förbättring. Tobaksindustrin och dess förlängda armar visade sin destruktiva taktik – att förhindra, förminska och försena samhällets åtgärder.

UNDER DE FÖLJANDE två politiska mandatperioderna ökade frustratio- nen över en ideologiskt betingad inaktivitet. Rökningen kröp långsamt neråt men ojämlikheten i rökvanor – och därmed i sjuklighet – mellan olika grupper ökade. Vi såg andra länder gå förbi i ”tobacco control”-ligan och skämdes på internationella möten.

MEN MED OSS hem tog vi en insikt; behovet av att genom ett politiskt beslut sätta ett tidsbestämt mål för en utfasning av rökningen, en strategi som lånat sitt namn från schackspelet: Tobacco Endgame.

MED REGERINGEN LÖFVENS inträde på arenan hösten 2014 fick vårt opinionsbildande arbete luft under vingarna. Som en del i regeringsförklaringens ambition ”att sluta påverkbara hälsoklyftor inom en generation” och med tillsättandet av en ojämlikhetskommission har vi sett folkhälsominister Gabriel Wikströms växande intresse för en endgame-strategi.

HANS POSITIVA SIGNALER har medverkat till att ett hundratal organisationer nu förklarar sig stödja en tidsbestämd utfasning. Vi kan förutspå att ett 10-tal landsting/regioner före sommaren 2016 kommer att ha uttalat ett stöd för ett nationellt utfasningsbeslut.

I DEN NYA ANDT-strategin (läs mer på sidan 3) ser vi att regeringen – inte bara Gabriel Wikström – står bakom målsättningen.

**TOBACCO RÖKFRITT
ENDGAME SVERIGE
2025**

*Efter perspektivskiftet
– nu börjar
utmaningarna!*

ALLT KAN DÄRMED tyckas gott och väl – ett perspektivskifte är på god väg. Men i själva verket är det nu de verkliga utmaningarna börjar. För regeringen och för Tobaksfakta och dess medlemsorganisationer.

FÖR DET FÖRSTA ska steget tas från målsättning till ett nationellt politiskt beslut om ett måldatum (blir det 2025?) och ett effektmål (är mindre än 5% dagligrökare då en realistisk nivå?).

FÖR DET ANDRA ska en handlingsplan för att nå dit fyllas med åtgärder

av olika slag – väl kända från den WHO:s tobakskonvention som Sverige och 180 andra länder ratificerat redan 2005. Det gäller kontinuerligt höjda tobaks-skatter, neutrala tobakspaket, exponeringsförbud av tobaksvaror på säljställen, förbud mot lockande smaktillsatser, utökade rökfria miljöer, ökad tillgänglighet till professionellt avvänjningsstöd mm mm.

FÖR DET TREDJE måste regeringen besinna behovet av ökade och kontinuerliga resurser till de frivilligorganisationer som under hållbara förhållanden kan skapa opinion och acceptans i befolkningen för nämnda åtgärder. Vi ser ju redan en mobilisering av krafter i samhället som av egna ekonomiska eller ideologiska skäl vill bevara status quo.

FÖR DET FJÄRDE måste en myndighet – Folkhälsomyndigheten ligger väl närmast till – upprustas radikalt för att kunna leda marschen mot 2025. Innan det gamla Folkhälsoinstitutet nedrustades utgjorde det vår tydliga och kompetenta ledare av det tobaksförebyggande arbetet.

Tobaksfakta – oberoende tankesmedja har vid sitt årsmöte nyligen antagit en offensiv plan för att kunna stödja regeringen i arbetet fram mot ett friskare Sverige.

Göran Boëthius

Ordförande, Tobaksfakta – oberoende tankesmedja

Tobaksfakta

Snus användningen bland ungdomar ligger kvar på ungefär samma nivå som de föregående tre åren. 22,7 % av pojkarna och 3,8 % av flickorna i gymnasiet årskurs 2 snusar.

Vattenpiperökning minskar medan e-cigarettanvändningen ökar. 36 % av pojkarna och 26 % av flickorna i gymnasiet årskurs 2 har någon gång använt e-cigarettor. 7 respektive 5 % hade gjort det de senaste 30 dagarna.

Tobaksfakta

Tobaksanvändningen bland svenska ungdomar minskar långsamt, men i gymnasiet årskurs 2 är det fortfarande 33 % av pojkarna och 27 % av flickorna som röker och/eller snusar.

Drygt 8 % av pojkarna i gymnasiet och 11 % av flickorna röker varje dag eller nästan varje dag.

Källa: Skolelevers drogvanor 2015 från Centralförbundet för alkohol- och narkotikaupplysning, CAN

Migrationsverket har infört rökförbud i sina lokaler, inklusive boenden. Korrekt, anser Folkhälsomyndigheten, som bedömer att tobakslagens bestämmelser om rökförbud i vissa offentliga miljöer bör gälla på asylboenden. Här kan du läsa mer om inomhusluft och rökning på asylboenden: www.folkhalsomyndigheten.se/amnesomraden/tillsyn-och-regelverk/tillsyn-miljobalken/tillsynsvagledning-asylboenden/miljo-tobaksrok/

I januari stoppades försäljning av cigaretter och snus på alla försäljningsställen inom sjukhusområdet vid Skånes universitetssjukhus i Malmö. Samma försäljningsstopp infördes vid universitetssjukhuset i Lund 2013.

Sluta-Röka-Linjen är en billig livräddande insats. Det visar den nya rapporten Kostnader och hälsoeffekter till följd av Sluta-Röka-Linjen. 21 procent av kunderna är fortfarande rökfria efter sex månader. Kostnaden per vunnet levnadsår är 8 919 kronor och per kvalitetstjusterat levnadsår (QUALY) 9 881 kronor, vilket är en låg kostnad enligt Socialstyrelsens klassificering.

"Forskning tyder på att e-cigarettor riskerar hälsan. Innan vi vet säkert hur hälsofarliga de är måste barn och unga skyddas fullt ut. Hade vi från början vetat hur farligt tobak är, hade det varit förbjudet i dag. Låt oss slippa en repris", skrev Marcus Nilsson, Smart ungdom, och Helen Stjerna, Non smoking Generation nyligen i en debattartikel i DN. De kräver bland annat att e-cigarettor ska inkluderas i samtliga rökförbud.

Flyktingströmmen ny utmaning för arbetet mot tobak

Det snabbt växande antalet människor från andra delar av världen som flyr till vårt land ställer det svenska samhället inför nya utmaningar.

Det gäller även det tobaksförebyggande arbetet. Folkhälsovården i Gävleborgs län hör till dem som antagit utmaningen att kommunicera om tobak och hälsa med asylsökande och flyktingar i olika åldrar.

Birgitta Enmark

Birgitta Enmark, folkhälso- och tobakssamordnare inom Folkhälsovården Gävleborg.

Under 2015 sökte 162 877 personer asyl i Sverige. Majoriteten kom från det krigshärjade Syrien. 35 369 var barn (mest pojkar) som kom hit utan sina föräldrar eller andra vårdnadshavare. FN:s flyktingorgan UNHCR räknar med att ytterligare omkring en miljon människor kommer att söka skydd i Europa under

2016. Migrationsverket har mycket svårt att bedöma hur många av dessa som kommer att söka asyl i Sverige, men planerar utifrån antagandet att 100 000 nya asylsökande kommer under året.

Kommunerna i Gävleborgs län hör till dem i landet som under fjolåret tog emot flest nyanlända, räknat per invånare. De nyanlända kommer främst från Syrien, Afganistan och Somalia.

– Det finns en positiv inställning hos många här i Gävleborg till att ta emot flyktingar och asylsökande, säger Birgitta Enmark, som är tandhygienist och vice ordförande i Tandvård mot Tobak.

FOLKTANDVÅRDEN Gävleborg har fattat beslut om ett aktivt uppsökande folkhälsoarbete bland asylsökande och nyanlända som fått uppehållstillstånd. Birgitta Enmark och flera av hennes kollegor i länet ägnar en stor del av sin arbetstid åt att på olika sätt nå ut till barn, ungdomar och vuxna bland de nyanlända. Det handlar om att informera och kommunicera om munhälsa, och därmed också om levnadsvanor – inte minst tobaksbruk.

För att nå barn och ungdomar går hon och hennes kollegor bland annat ut i skolorna. De träffar även klasser som går på Svenska för invandrare, SFI, och håller informationsträffar för nyanlända på Arbetsförmedlingen. En eller flera tolkar finns alltid med.

– Jag brukar visa en powerpointpresentation med bilder om bland annat hur munhälsan påverkas av rökning och hur hela kroppen påverkas av hur munnen mår. Mitt intryck är att de flesta har fått väldigt lite information, eller ingen alls, om de här sakerna i sina hemländer, berättar Birgitta.

– Väldigt många av dem röker och det gäller inte minst unga killar. Tyvärr har det hittills varit svårt att motivera dem att söka tobaksavvänjningshjälp. Men jag tror ändå att vi sår ett frö hos dem.

Birgitta Enmark tycker det är hög tid att alla som arbetar med tobaksprevention i vårt land börjar diskutera de nya utmaningar som följer med flyktingsituationen.

– För att vi inte ska få ökad rökning behöver vi lära oss hur vi ska nå de människor som kommer hit med kunskap och stöd till avvänjning.

Nya regler för e-cigarettor dröjer

I en dom 17 februari slog högsta förvaltningsdomstolen fast att e-cigarettor inte är läkemedel i den mening som avses i läkemedelslagen.

Domen gör att de elektroniska cigarettorna inte faller under någon lagstiftning eftersom varken tobakslagen eller läkemedelslagen gäller dem. Det betyder att e-cigarettornas försäljning, innehåll och utformning i dag är helt oreglerade.

– Högsta förvaltningsdomstolens beslut kommer att leda till en tid av laglöshet innan ny lagstiftning är på plats. Det säger Tobaksfaktas tobakspolitiska expert Margaretha Haglund.

– Man kan nog förvänta sig att tillverkarna utnyttjar detta så länge det går.

I OKTOBER 2013 förbjöd läkemedelsverket ett bolag i Skåne att sälja e-cigarettor. Bolaget gick sedermera i konkurs och konkursboet har fortsatt att driva ärendet i en långdragen rättsprocess. Den avslutas i och med högsta förvaltningsdomstolens dom och det är fritt fram att

sälja e-cigarettor med tillhörande produkter.

Vissa regler för e-cigarettor ingår i det nya tobaksproduktdirektivet. Eftersom regeringen utgått från läkemedelsverkets bedömning, finns dock inte några e-cigarettregler med i propositionen om hur tobaksproduktdirektivet ska genomföras i Sverige. Utredaren kommer att skriva en promemoria till socialdepartementet om hur e-cigarettorna kan regleras när de inte ses som läkemedel. Dessa kommer inte att hinna genomföras till 20 maj då tobaksproduktdirektivet ska vara genomfört.

Margaretha Haglund säger att det är viktigt att vi får en lagstiftning om e-cigarettor som går längre än tobaksproduktdirektivet:

– Enbart tobaksproduktdirektivet räcker inte mot en så hälsofarlig och beroendeframkallande produkt som e-ciggen. Särskilt barn måste skyddas. Det är livsviktigt att ha en åldersgräns även för e-cigarettor. Inga e-cigg i rökfria miljöer. Restriktionerna bör gälla även e-cigarettor utan nikotin.

Regeringen stöder utfasning av rökningen

I direktsändning i SvT:s **Gomorrön Sverige** meddelade folkhälsominister **Gabriel Wikström** 8 februari att regeringen ställer sig bakom **Tobacco Endgame – Rökfritt Sverige 2025**. Några dagar senare kom det svart på vitt i form av regeringens nya **ANDT-strategi för åren 2016-2020**.

”Regeringen vill se ett fortsatt minskat tobaksbruk där rökningen ska vara starkt reducerad och inte längre utgöra ett dominerande folkhälsoproblem. Regeringen ställer sig därför bakom målet om att nå ett rökfritt Sverige till år 2025, som drivs av ett antal organisationer som arbetar tobaksförebyggande”, står det i En samlad strategi för ANDT-politiken 2016-2020 (Skr.2015/16:86)).

I ledaren på sidan 1 ger **Göran Boëthius**, ordförande i **Tobaksfakta – oberoende tankemedja** – sin syn på vad regeringens ställningstagande betyder.

Folkhälsominister Gabriel Wikström gjorde sitt utspel i SvT:s **Gomorrön Sverige**.

Folkhälsominister Gabriel Wikström kommenterade beslutet med utgångspunkt från regeringens mål att sluta de påverkbara hälsoklyftorna inom en generation.

– Varje år dör 12 000 personer till följd av rökning, 100 000 personer per år insjuknar i rökrelaterade sjukdomar

i Sverige och vart sjätte cancerfall beror på rökning. Därför har vi ett ansvar att ta till de åtgärder som står till buds. Det kommer att gynna våra barn och unga, sade han.

– Vi vill leda utvecklingen, inte backa in i framtiden.

Den nya ANDT-strategin bygger vidare på strategin för 2011-2015 och har samma övergripande mål; Ett samhälle fritt från narkotika och dop-

ning, minskade medicinska och sociala skador orsakade av alkohol och ett minskat tobaksbruk.

Sex mer specifika mål ska tillsammans bidra till att nå det övergripande målet:

1. Tillgång till alkohol, narkotika, dopningsmedel och tobak ska minska.
2. Antalet barn och unga som börjar använda narkotika, dopningsmedel och tobak eller debuterar tidigt med alkohol ska successivt minska.
3. Antalet kvinnor och män samt flickor och pojkar som utvecklar skadligt bruk, missbruk eller beroende av alkohol, narkotika, dopningsmedel eller tobak ska successivt minska.
4. Kvinnor och män samt flickor och pojkar med missbruk eller beroende ska utifrån sina förutsättningar och behov ha ökad tillgänglighet till vård och stöd av god kvalitet.
5. Antalet kvinnor och män samt flickor och pojkar som dör och skadas på grund av sitt eget eller andras bruk av alkohol, narkotika, dopningsmedel eller tobak ska minska.
6. En folkhälsobaserad syn på ANDT inom EU och internationellt.

Insatser för att skydda barn och unga mot eget och andras skadliga bruk är grunden för det hälsofrämjande och förebyggande ANDT-arbetet.

REGERINGEN VILL GE Folkhälsomyndigheten en starkare roll i att stödja genomförandet av ANDT-strategin. Det nationella ANDT-rådet ska finnas kvar. I rådet ska berörda myndigheter och Sveriges Kommuner och Landsting ingå, liksom forskare och representanter från civilsamhällets organisationer. Rådet ska vara ett forum för dialog om utvecklingen, åtaganden och behov av åtgärder mellan regeringen och berörda myndigheter och andra organisationer. Regeringen framhåller också att de regionala ANDT-samordnarna på landets länsstyrelser har en viktig funktion.

Tobakspropositionen överlämnad och viktigt slutbetänkande på gång

Den 2 februari överlämnade regeringen proposition 2015/16:82 till riksdagen. Propositionen ”Åtgärder för ökad folkhälsa på tobaksområdet – genomförandet av EU:s tobaksprodukt direktiv” ska behandlas av socialutskottet och sedan av riksdagen, 13 april. EU-direktivet ska vara genomfört senast 20 maj.

När Sverige nu genomför EU:s tobaksprodukt direktiv införs bland annat förbud mot cigaretter och rulltobak med karaktäristisk smak, som exempelvis mentholcigaretter. Det kan dock dröja innan de smaksatta tobaksprodukterna försvinner helt från marknaden. Även om direktivet till största delen ska vara genomfört 20 maj i år så får smaksatta cigaretter säljas fram till

år 2020 om den har en marknadsandel på minst tre procent.

Hälsovarningar på förpackningar för cigaretter, rulltobak och tobak för vattenpipa (men ej snus) ska från och med 20 maj utgöras av både text och bild och uppta 65 procent av paketets fram- och baksida.

En annan förändring blir att tobaksvarors förpackningar inte får innehålla information om innehållet av nikotin, tjära eller kolmonoxid.

NÄR DET GÄLLER e-cigaretterna föreslår propositionen inget genomförande av direktivet eftersom regeringen avvaktar ett avgörande i Högsta förvaltningsdomstolen.

”De förändringar som regeringen nu går fram med är de den största reformen på

tobaksområdet sedan krogen blev rökfri 2005”, skrev folkhälsominister Gabriel Wikström (S) i en debattartikel i samband med att propositionen överlämnades.

HAN FRAMHÖLL ATT en ambitiös tobaksförebyggande politik är nödvändig för att nå regeringens mål att sluta de påverkbara hälsoklyftorna inom en generation. Därför, skrev han, vill regeringen gå längre än åtgärderna i propositionen.

Folkhälsoministern ser med spänning fram emot det slutbetänkande som tobaksutredaren Göran Lundahl ska presentera 1 mars. Utredningen ser över bland annat möjligheterna att införa exponeringsförbud för tobaksprodukter, neutrala tobaksförpackningar och fler rökfria miljöer.

Under 2014 såldes 54 miljarder e-cigaretter i världen. Det var en 26-procentig ökning jämfört med året innan. E-cigarettebolagen ser 2016 som ett avgörande år för branschen. Det skriver branschtidningen **Tobacco Journal International**.

E-cigaretter hjälper inte – på det sätt som de används i dag – rökare att sluta röka vanliga cigaretter. Att en rökare använder e-cigaretter minskar sannolikheten att personen slutar röka tobak med omkring 28 procent. Det är slutsatsen i en ny forskningsöversikt som publiceras online av tidskriften **The Lancet Respiratory Medicine**.

USA:s kongress har godkänt en ny lag som ska förhindra att barn förgiftas av nikotinvätskor till e-cigaretter. Lagen kräver att nikotinvätskor säljs i barnsäkra förpackningar. Bakgrunden är att det inträffat en rad förgiftningsfall när barn fått i sig nikotinvätska till e-cigaretter.

Neutrala paket tema för Tobaksfria dagen

Världshälsoorganisa- tionen WHO har utlyst temat för årets upplaga av **World No Tobacco Day, Tobaksfria dagen, 31 maj. Temat är "Get ready for plain packaging"**.

WHO vill använda årets 31 maj-kampanj till att öka kunskaperna hos beslutsfattare, folkhälsoföreträdare och hos allmänheten om neutrala tobaksförpackningar som vapen mot tobaksbruk och tobaks- skador.

Så här kan neutrala cigarettpaket komma att se ut.

I december 2012 inför- de Australien som förs- ta land i världen neutrala, standardiserade tobaksförpackning- ar. Effekterna har varit goda, med sjunkande röksiffror, inte minst bland ungdomar.

I maj 2016 inför även England, Irland, Nord- irland och Frankrike neutrala paket. Ett stort antal länder diskuterar att följa efter. I Sverige vill regeringen ha neutrala paket och tobaksutredningen kommer 1 mars att lämna sina synpunkter på förslaget. WHO- temat ger svenska tobaksförebyggare ett utmärkt stöd i arbetet med att skapa opinion för att införa neutrala förpackningar i vårt land så snart som möj- ligt.

Nya i Läkare mot Tobaks styrelse

► **VID LÄKARE MOT TOBAKS** års- möte den 2 februari 2016 invaldes två nya medlemmar i styrelsen: psykiat- tern Adam Fühbach och allmän- läkaren Carl-Olof Svensson.

Adam Fühbach verkar inom bero- endemedicinen, som traditionellt handlar mest om alkohol och illegala droger, men han har sedan ungefär ett år också fogat rökavvänjning till sin verksamhet. Kombinationen alkohol/narkotika och tobaksrökning hör till de stora, såväl sociala som hälsomässiga problemen i vårt land.

Carl-Olof Svensson är allmänläka- ren som allt mer intresserat sig för e- hälsa och de olika möjligheter som nya kommunikationsvägar öppnat för hälso- och sjukvården och inte minst för egenvård. Till vardags är han medicinskt ledningsansvarig på

MedHelp som sköter Sjukvårds- uppsynen 1177. Till hans egna spännande projekt hör "doktorpod- den.se".

Årsmötet avtackade därmed David Chalom och Torbjörn Johansson som i många år bidragit med kompetenser och idéer i styrelsearbetet. Båda fort- sätter som aktiva i det tobaksförebyg- gande arbetet.

Mötet avslutades med att Lars-Erik Holm, som nyligen avgick med pen- sion från sin tjänst som generaldirek- tör för Socialstyrelsen, utnämndes till hedersledamot. Lars-Erik Holm, som är docent på Karolinska Institutet med onkologi som klinisk specialitet, var en av grundarna av Läkare mot Tobak 1992.

Hans Gilljam

Hallå där, Ingrid Talu,

Lärare mot Tobak, varför ordnar ni ett etiksemi- narium om pensionsfonder och tobaksaktier?

– Vi tycker det är viktigt att få i gång en ordentlig dis- kussion om den här frågan. Sverige har ratificerat tobakskonventionen vars syfte är att minska allt tobaks- bruk, samtidigt investerar vi pensionspengar i tobaks- aktier. Hur går det ihop ur ett etiskt perspektiv och med tanke på arbetet för hållbar utveckling?

Men måste man inte tänka affärsmässigt när man placerar pensionspengar så att vi får våra pensioner i framtiden?

– Jag förstår att fonderna måste vara lönsamma. Men är det verkligen lönsamt att ha tobaksaktier på sikt? Och måste man inte även ta andra hänsyn?

Vad hoppas du att seminariet ska leda till?

– Förutom att väcka frågan så vill vi öka kunskapen om tobakskonventionen. Fonderna vill följa internatio- nella konventioner, men många känner helt enkelt inte till tobakskonventionen och vad den innebär.

Fotnot: Vet du, kära nyhetsbrevsläsare, hur dina pen- sionspengar är placerade och om dina fonder har några tobaksinvesteringar? Kontakta gärna Ingrid Talu och berätta! E-post: ingrid.talu@swipnet.se

Ny i lärarnas styrelse

► **LÄRARE MOT TOBAK** har haft årsmöte. Styrelsen fick ett nytillskott genom att Pia Sjövall valdes in som adjungerad. Pia är speciallärare i Ystad.

På gång

► Den 15-16 mars arrangeras Nordiska skolledarkon- gressen i Göteborg. Lärare mot Tobak kommer att med- verka.

► Den 7 mars 2016 kl. 14 har Psykologer mot Tobak års- möte och den 29 april har Tandvård mot Tobak årsmöte.

► Den 10 mars arrangerar Sveriges Läkarförbund, Lärare mot Tobak och Tobaksfakta – oberoende tanke- smedja – ett seminarium om pensionsfondernas tobaks- placeringar. Den mest långväga gästen är Bronwyn King, cancerläkare från Australien och grundare av satsningen Tobacco Free Portfolios som syftar till att få pen- sionsfonder världen runt att investera tobaksfritt. Även Anne Lise Ryel från norska Kreftforeningen medverkar för att beskriva hur man arbetat för att få bort tobaks- investeringar i Norges pensionsfonder. Dessutom talar Carl Rosén, VD för Sveriges Aktiesparares riksförbund, om hållbarhet, etik och sparande. Plats: Sveriges Läkarförbund, Villagatan 5, Stockholm. Kl. 12-14, smörgås från 11.30.

► Fredag 15 april kl. 10-16 håller Sjuksköterskor mot Tobak sitt årsmöte. Det blir också en studiedag om SmT:s metod "Tobaksavvänjning på internet". Program och anmälningsformulär kommer på föreningens hemsida.

► Den 31 maj kl. 10-16 arrangerar Tobaksfakta – obero- ende tankesmedja – och Yrkesföreningar mot Tobak det sjätte seminariet om Tobacco Endgame – Rökfritt Sverige 2025. Plats: Svenska Läkaresällskapet, Klara Östra Kyrkogata 10 i Stockholm. Seminariet webbsänds och kan även ses i efterhand på webben. Mer information och anmälan på www.tobaccoorhealthsweden.org.

Tobak eller Hälsa

ges ut av paraplyorganisationen **Yrkesföre- ningar mot Tobak** (► www.tobaccoorhealthsweden.org) där fem föreningar samarbetar för en tobaksfri framtid.

Kansli:

Marianne Roos, Tel: 08-669 81 58

Besöksadress: Klara Östra Kyrkogata 10

Postadress: Box 738, 101 35 Stockholm

E-post: info@ymtkansli.org

Ansvarig utgivare: Lena Sjöberg,

tel 070-663 68 34 e-post: lena@ymtkansli.org

Redaktör: Helene Wallskär, tel 070-

228 20 98, e-post: helene@mediaproduktion.se

Dahlstedt & Wallskär mediaproduktion AB,

Selmedalsringen 22, 129 36 Hägersten.

Yrkesföreningarna

LÄKARE mot TOBAK

► www.doctors-againststobacco.org

TANDVÅRD mot TOBAK

► www.tandvardmottobak.org

SJUKSKÖTERSKOR mot TOBAK

► www.sjukskoterskor-mottobak.se

LÄRARE mot TOBAK

► www.lararemottobak.se

PSYKOLOGER mot TOBAK

organiserar även socionomer och folkhälsovetare

► www.psykologermottobak.org